

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Світлана Фурдуй

к.пед.н., доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки
та фізичної культури,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Відповідно до положень проекту Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 р. [3] метою впровадження реформ є створення привабливої та конкурентоспроможної національної системи вищої освіти України, інтегрованої у Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір. Основними принципами, на яких ґрунтується реалізація вказаної стратегії, задекларовано: людиноцентричність, студентоцентричність, наукова обґрунтованість, готовність до системних змін, реалістичність і послідовність.

Проте методологічні проблеми освіти (формально оволодіння певною сумою знань; нехтування розвитком і саморозвитком студента; не завжди практичне застосування отриманих знань; традиційний спосіб навчання (класичні лекції та семінари) нині не цікавий студенту; освіта України здебільшого ще не формує розвинутого почуття свободи особистості), є бар'єром на шляху реалізації зазначених реформ. Впровадженню докорінних змін у систему освіти сприяє використання базового принципу організації навчального процесу і всієї системи відносин в освіті – студентоцентризм, що передбачає наближення освіти до можливостей, здібностей і нахилів кожної конкретної особи; перспективний характер освіти, яка має навчати з випередженням; використання професійного підходу; надання автономії навчальним закладам та ін.

Студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти має на меті підготовку конкурентоспроможних фахівців задля забезпечення ефективного функціонування глобального середовища.

Мета статті полягає у обґрунтуванні поняття «студентоцентризм», як інноваційного підходу в освітньому просторі вищої школи.

Студентоцентроване навчання – основоположний принцип болонської реформи у вищій освіті, що передбачає зміщення акцентів освітнього процесу викладання (як основної ролі професорсько-викладацького складу в «трансляції»

знань) на вчення як активну освітню діяльність студента [2].

Студентоцентроване навчання (Student-Centred Learning) – це процес якісної трансформації навчального середовища для студентів та інших осіб, які навчаються, метою якого є поліпшення їх автономії і здатності до критичного мислення на основі результативного підходу [3].

Основні ідеї концепції освітнього коучингу [2]:

1. Розвиток людини як пріоритетний напрям в освіті;
2. Розкриття потенціалу людини для максимального його використання;
3. Допомога людині у розвитку компетенції й усунення обмеження для досягнення особистісно значущих та стійких змін у професійній та особистій сферах життя.

4. Допомога людині вчитися. Коуч залучається для того, щоб у співпраці з клієнтом виробити та відокремити цілі та завдання й розробити план дії щодо досягнення цих цілей.

5. Ґрунтується на природі коучингових відносин, основою яких є плідна, активна співпраці коуча та клієнта. Ці відносини – альянс між двома рівними партнерами, що спрямований на досягнення потреби науково – педагогічного працівника.

6. Синтезує елементи коучингу та самокоучингу задля прискорення бажаних та очікуваних змін у результатах професійного розвитку науково-педагогічного працівника вищого навчального закладу.

Реалізація студентоцентризму в мережі навчальних закладів сприяє формуванню нового типу людини – дієвої, активної, інноваційної, всеохоплюючої. Тому до викладачів вищої школи висувуються вимоги не тільки професійно донести інформацію та об'єктивно оцінити отримані знання, а й допомагати студентам розвивати вміння розмірковувати, думати творчо і самостійно, швидко реагувати на зміни. Адже «правильно мислити набагато цінніше, ніж багато знати».

Основоположним у студентоцентрованому навчанні є індивідуальний підхід до кожного студента, врахування не тільки інтелектуальних здібностей, а й особистих якостей і життєвих ситуацій. Керуватися необхідно не лише повагою і любов'ю до студентів, але й чуйним розумінням психології слухачів і когнітивних процесів (сприйняття, пам'ять, формування понять, вирішення завдань, уява та логіка), які відбуваються в їх свідомості у процесі засвоєння інформації і перетворення її на продуктивне знання. Зазначена взаємодія сприяє розвитку розумових і творчих здібностей студентів, що спонукає їх до самостійного

Традиції та інновації в сучасній педагогічній діяльності: європейський вимір

мислення й наукового пошуку і має пізнавальне значення, тобто, допомагає реалізувати студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти.

Засадовим, на нашу думку, студентоцентризм виступає як співпраця з тими, кого навчаємо, хто здобуває освіту, шляхом суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Таким чином, актуальність орієнтації сучасної освіти у вищих відбувається через засади студентоцентризму що обумовлені зміною освітньої парадигми та необхідністю гармонізації Європейської і української систем вищої освіти, зумовленої Болонським процесом. Саме людиноцентризм, студентоцентризм відповідає вимогам і запитам сучасної цивілізації, котра потребує людину знаючу, творчу, ініціативну.

Література:

1. Закон України «Про вищу освіту», Стаття 1 – Основні терміни та їх визначення. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>

2. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до тексту: <http://education-ua.org/ua/draft-regulations/326-proekt-strategiji-reformuvannya-vishchojiosviti-v-ukrajini-do-2020-roku>

3. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія / Ю. М. Рашкевич. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с.

ТЕОРЕТИЧНЕ ОСМИСЛЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПІДХОДІВ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ

Наталія Харченко

студента IV курсу педагогічного факультету
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Науковий керівник – к.пед.н., доц. Фурдуй С.Б.

В наш час є дуже багато проблем у педагогічному вихованні нашої молоді, і одна з актуальних і маловивчених проблем, яка, на жаль, тільки поширюється – це діти з аутизмом.

Науковці [1; 2; 3; 5] стверджують, що *аутизм* це ознаки розумової